ИСЛАМ

АТА — АНА ХАКЫ

Мөселманның күркәм холыкларының берсе — ата-анага яхшы мөнәсәбәт, аларга карата изгелекләр кылу. Коръән-кәримдә һәм Пәйгамбәребезнең (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм) хәдисләрендә ата-ананы хөрмәт итү турында бик күп әйтелә.

Коръән-кәримдә шушы аятләрдә ата-ана хакы турында әйтелеп китә:

1. «Аль-Бакара» («Сыер» сүрәсе: аятләр 83, 180, 215);
2. «Ан-Ниса» («Хатыннар» сүрәсе: аятләр 11, 36);
3. «Аль-Әнгам» («Әнгәм» сүрәсе: аят 151);
4. «Аль-Исра» («Исра» сүрәсе: аятләр 23 — 24);
5. «Аль-Анкабут» («Үрмәкеч» сүрәсе: аят 8);
6. «Локман» («Локман» сүрәсе: аятләр 14, 15);
7. «Аль-Ахкаф» («Ком» сүрәсе: аят 15).

Ата-анага яхшы мөнәсәбәттә булуның, Аллаһыга ышану һәм Аңа гыйбадәт кылудан соң килүе турында бер шиксез әйтергә була. Аллаһы Тәгалә Коръәндә зур ширк мәсьәләсен ата-ананы хөрмәтләү мәсьәләсе берлә берүк дәрәҗәгә күтәрә, Раббыбыз ата-аналарны хөрмәт итәргә боерган: «Аллаһ хөкем итте вә әмер бирде, фәкать Аллаһуга гына гыйбадәт кыйлырга һәм ата-анага изгелек итәргә. Әгәр син исән чакта аларның берсе яки икесе дә картлыкка ирешсәләр, син аларга «уф» та димә гел, вә каһәрләмә, кәефләрен җибәрмә, бәлки аларга һәрвакыт йомшак вә мөлаем сүзләр сөйлә гел! Вә аларга шәфкать итеп, рәхим канатларыңны җәй гел! Вә әйт: «Ий Раббым, алар мине кечкенә чагымда мәрхәмәт белән үстергәннәре кебек, Син дә аларга дөньяда һәм ахирәттә шәфкать кыйл!»

Адәм баласының тормыш юлы бик тә кызыклы һәм гыйбрәтле. Дөньяга килгән сабый бернәрсә белми һәм ата-анасыннан башка бернәрсә эшләргә дә куәтле түгел. Аның ашавы-киенүе турында ата-анасы кайгырта. Шул сабый акрынлап аякка баса, яңадан-яңа шөгыльләр һәм гыйлемнәргә ирешә. Хәтта кайберәүләрнең күңелләрендә тәкәбберлек сыйфатлары да уяна. Күп очракта, үсеп җиткәч, балаларга газиз аналары кирәкми башлый һәм алар аны оны- тып җибәрәләр. Әгәр балалар үсеп җиткәч ата-ана аңа нәрсә биргәнен аңласалар, бу бик зур сөенеч. Киресенчә, әгәр аңламасалар — бик зур көенеч.

Аллаһы тәгалә әйткән: «Без кешегә ата анасына карата ихтирамлы булырга боердык. Әнисе авырлык өстенә авырлык белән аны күтәрә һәм ике елдан соң аны күкрәктән аера. Миңа һәм ата-анаңа шөкер ит, дип боердык, бит ахырда Миңа кайтасыз.» Бу коръән аятләре ата-ананың балалар алдындагы фазыйләтләре турында ачык итеп аңлатып бирә. Бигрәк тә анасының баласын тудырганчыга кадәр һәм аны тудырганнан соң булган хәле турында сөйли. Коръән ананың күрсәткән тырышлыкларын күрсәтә, ана башта баланы үзендә йөртә. Һәр көн саен карында бала үсә, авырая тора. Ананың хәле зәгыйфләнә төшә. Соңыннан авырлык белән баланы тудыра. Әмма ана кеше бу авырлыкларга түзә. Баланы тудыргач аны имезә, көннәрен һәм төннәрен баласына багышлый. «Балам тыныч йокласын»- дип, кайбер төннәрен йокламый үткәрә. «Балам тук булсын»- дип, кайбер чакларда үзе ач кала. Ана үз балалары өчен җан атып тора. Баласы чирләсә, берәр урынын авырттырса — сызлана, аның күзенә бер нидә күренми. Әлбәттә, бу хәлләрне фәкать аналар гына белә.

Ибне Гомәр разыяллаһу ганһу бер Йемен кешесенең әнисен кулына күтәреп Кәгъба тирәли әйләнгәнен күргән. Ул кеше:» Мин аның басынкы дөясе, ул мине күтәреп йөргәннән дә, мин аны күбрәк күтәреп йөрдем. Ничек уйлысың ибне Гомәр мин аңа тиешлесен кайтардымы икән?», — дип сораган. Ибне Гомәр: «Юк, бер тулгагын (баланы тудыргандагы авырту) да кайтармадың», — дип җавап биргән.

Пәйгамбәребез (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм) үзенең күркәм нәсыйхәтләрен җиткергәндә, кешеләргә үзләренең ата-аналарына карата, хәтта алар мөселман булмасалар да, һәрвакыт игелекле һәм яхшы мөнәсәбәттә булырга васыять итеп калдырган.

Ата-ананың хөрмәтләргә боерган бик күп хәдисләр дә табарга мөмкин. Габдуллаһ ибне Мәсгут разыяллаһу ганһү Пәйгамбәребездән (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм): «Аллаһ иң яраткан эш нинди?», — дип сораган. Пәйгамбәребез (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм): «Үз вакытында укылган намаз», — дип җавап биргән. Габдуллаһ: «Намаздан соң?», — дип сораган. Ул: «Ата-ананы хөрмәт итү», — дигән. Пәйгамбәребез (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм) ата-ананы хөрмәт итүне мөселманның әһәмиятле эшләре — вакытында намаз уку белән бер сафка куйган. Кеше фарыздан кала башка ирекле намаз укыганда, әнисе яки әтисе мөрәҗәгать итсә, җавап бирергә тиеш.

Пәйгәмбәребез (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм) тагын да әйткән: «Аллаһы тәгалә каршысында әти-әнинең догасы, мосафирның һәм мазлум кешенең догасы кабул булмый калмый». Дөньяда бәхетле, ахирәттә җәннәтле буласы килсә, әти-әниебез изге догаларыннан мәхрүм булмыйк. Ата-аналарын рәнҗеткән кешеләрнең Раббыбыз үзләренеңдә догаларын кабул итми, эшләрендә уңышларын бирми.

Аллаһы тәгалә Муса гәләйһис-сәләмгә болай әйткән: «Кем әти-әнисен хөрмәт итә, Мин аның гомерен озын кылырмын, һәм аңа аны үзен хөрмәт итә торган балалар бирермен. Кем әти-әнисен рәнҗетә, аның гомерен кыска кылырмын, һәм аңа үзен рәнҗетә торган балалр бирермен.» Әгәр әти-әниләребезне рәнҗетәбез икән, каһәрлибез икән, картайган көнебездә, үзебез әти-әни булгач, шушыны күрәчәкбез. Инде әти-әниләребезне кадерлибез икән, картайган көнебездә безне дә балаларыбыз хөрмәтләр. Ата–анага каты булу, аларны карамау, аларның сүзләрен тыңламау иң бөек гөнаһларның берседер. Аллаһыга каршы кылынган гөнаһлардан соң килгән бер гөнаһтыр бу.

Сөекле Пәйгамбәребез Мөхәммәд (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм) бер хәдис шәрифендә: «Ата-ана ризалыгы — Аллаһ ризалыгыдыр, ата-ана ачулануы — Аллаһ ачулануыдыр», — дип боера.

Ата-ананы рәнҗетүдә бик сак булыйк, чөнки бу гөнаһның әсәрләре бик зур. Аларны хөрмәт итик, алар бу дөньяны калдырып киткәч, үкенербез. Ата-аналарыбызны хөрмәт итик, сәламәт вакытларында аларга хезмәтләр кылыйк, догаларын алып калырга тырышыйк. Үлгәннәреннән соң үзләрен онытмыйк, алар өчен дога кылып, изгелекләр итеп, рухларына багышлыйк. Бер вакытта ниндидер кеше Пәйгәмбәребездән (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм)болай дип сораган: «Ий Аллаһының илчесе, мин ата-анам үлгәч аларга хөрмәт итә аламмы?» Аңарга Пәйгәмбәребез (гәләйһис-саләтү вәс-сәләм) «Дүрт төрле юл белән хөрмәт итә аласың: алар өчен дога кылып; алар вәгъдә кылган эшләрне үтәү белән; аларның дусларын хөрмәт итү белән; алрның туганнары белән элемтә тоту белән», — дип җавап биргән. Ата-анасы исән вакытта, аларның ризалыгын алган кеше, дөнья-ахирәт дәрәҗәсенә ирешә.

Ата-ананы хөрмәт итү намуслы һәм әдәпле кешеләрнең сыйфаты булып санала. Ата-ананы хөрмәтләү — Исламның бөек нәсыйхәте, боерыгы.

Аллаһы тәгалә һәммәбездә үзенең рәхмәтеннән, әти-әниебезнең изге догаларыннан мәхрүм итмәсен. Әмин.

**Имам ИЛДАР хәзрәт,
Әсәкәй мәчете.**

НАМАЗ ВАКЫТЛАРЫ

Время летнее

АПРЕЛЬ	Фаджр Иртә	Восход Кояш чыга	Зухр Ойлә	Аср Икенде	Магриб Ахшам	Иша Ясту
1	7-05	8-05	15-10	19-10	21-10	22-40
2	7-03	8-03	15-10	19-12	21-12	22-42
3	7-01	8-01	15-10	19-14	21-14	22-44
4	6-58	7-58	15-10	19-15	21-15	22-45
5	6-55	7-55	15-10	19-17	21-17	22-47
6	6-52	7-52	15-10	19-19	21-19	22-49
7	6-50	7-50	15-10	19-21	21-21	22-51
8	6-48	7-48	15-10	19-22	21-22	22-52
9	6-46	7-46	15-10	19-24	21-24	22-54
10	6-43	7-43	15-10	19-26	21-26	22-56
11	6-40	7-40	15-10	19-28	21-28	22-58
12	6-38	7-38	15-10	19-30	21-30	23-00
13	6-36	7-36	15-10	19-32	21-32	23-02
14	6-34	7-34	15-10	19-33	21-33	23-03
15	6-32	7-32	15-10	19-35	21-35	23-05
16	6-29	7-29	15-10	19-37	21-37	23-07
17	6-27	7-27	15-10	19-39	21-39	23-09
18	6-25	7-25	15-10	19-41	21-41	23-11
19	6-22	7-22	15-10	19-42	21-42	23-12
20	6-20	7-20	15-10	19-44	21-44	23-14
21	6-17	7-17	15-10	19-46	21-46	23-16
22	6-15	7-15	15-10	19-48	21-48	23-18
23	6-13	7-13	15-10	19-49	21-49	23-19
24	6-10	7-10	15-10	19-51	21-51	23-21
25	6-08	7-08	15-10	19-53	21-53	23-23
26	6-06	7-06	15-10	19-55	21-55	23-25
27	6-04	7-04	15-10	19-56	21-56	23-26
28	6-02	7-02	15-10	19-58	21-58	23-28
29	6-00	7-00	15-10	20-00	22-00	23-30
30	5-58	6-58	15-10	20-02	22-02	23-32

**Данные предоставлены Бугурусланским муфтиятом.
Возможна разница во времени в сравнении с другими источниками, на 3-5 минут.**

СЕЛЬСКИЙ СПОРТ

На приз «Алги»

В воскресенье, 14 марта, в селе Новосултангулово, Асекеевского района, состоялся традиционный турнир по хоккею на приз ОАО «Алга». В нем приняли участие три команды. Самого акционерного общества, а так же райцентра и Бугурусланского района. Встречи велись по круговой системе, в результате, уверенную победу одержали асекеевцы. Они и получили главный денежный приз. Были так же награждены команды Бугурусланского района и «Алги», занявшие соответственно второе и третье место. Лучшим игроком признан Александр Ивкин из Асекеева.

В целом хоккеисты остались довольны турниром. Как всегда, соревнования были хорошо организованы, позаботились хозяева и о питании спортсменов.

Генеральный директор ОАО «Алга» Ильдус Давлятов пожелал спортсменам новых побед.